

Hallituksen esitys (HE 143/2025 vp) eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

LAUSUNTO

Tilauskoulutus

Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry kiittää sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua tilauskoulutukseen ja lukuvuosimaksuihin liittyvästä hallituksen esityksestä.

EOL ry kannattaa esitystä, jonka mukaan ammatillisen koulutuksen järjestäjille avataan mahdollisuus myydä tutkintoon johtavaa tilauskoulutusta.

EOL ry painottaa, että koulutuspalvelun laadukas toteuttaminen edellyttää hyvää kohdemaan tuntemusta (mm. koulutuksen ostajien arviointi ja mahdolliset turvallisuuskysymykset) ja tässä maailmalla toimivat laadukkaat agentit ovat olleet paikallaan. Kaikilla koulutuksen järjestäjillä ei ole omia resursseja tällaiseen toimintaan. EOL ry pyytää, että **agenttien laadukas käyttäminen voisi olla jatkossakin mahdollista, vaikka ne eivät itsessään voi toimia koulutuksen tilaajina**. Tämä tarkoittaa, että tilauskoulutus voidaan toteuttaa yhteistyössä liiketaloudellisin perustein toimivien tahojen kanssa. Koulutuksen järjestäjä kuitenkin vastaa tutkinnon myöntämiseen liittyvistä viranomaisprosesseista sekä valvoo koulutuksen laatua, jotta väärinkäytöksiltä vältytään.

Lukuvuosimaksut

EOL ry kannattaa lukuvuosimaksuja koskevia esityksiä.

Rahoituslaki

Rahoituslain osalta hallituksen esityksessä esitetään, että **kuntien ja kuntayhtymien ei tarvitsisi yhtiöittää toimintaansa järjestäessään ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta. Tämä esitys eriyttää ammatillisen koulutuksen järjestäjiä toisistaan ja emme kannata sitä**. Jos esitettyyn malliin mentäisiin, miten on esimerkiksi ajateltu varmistaa kuntien ja kuntayhtymien markkinaperusteinen hintataso tilauskoulutuksessa tai markkinahäiriöihin puuttuminen?

Lisäksi EOL ry muistuttaa tässä kohtaa valiokuntaa pohtimaan koko ammatillisen koulutuksen kehittämisen tarpeita. EOL ry on kannattanut jo pidempään järjestelmää, jossa ammatillisen koulutus järjestettäisiin koko maassa joko osakeyhtiö/säätiömuotoisesti, kuten ammatillisen koulutuksen reformilain valmistelun ohessa jo hyvin aikanaan perusteltiin. Muutoksen myötä muun muassa ammatillista koulutusta järjestävien organisaatioiden vertailtavuus mahdollistuisi ja elinkeinoelämän osuus johdossa vahvistuisi nykyisestä. Esitetty kuntien ja kuntayhtymien mahdollisuus toimia myös tilauskoulutuksen osalta ilman yhtiöittämisvelvoitetta eriyttää toimijoita edelleen.

Oppivelvollisuuslaki

EOL ry:llä ei ole tähän kokonaisuuteen huomautettavaa.

Tietojenvaihto koulutuksen järjestäjien ja Maahanmuuttoviraston välillä

EOL ry kannattaa esitystä ja alleviivaa, että koulutuksen järjestäjien tulee saada sellaiset tiedot, joilla ne kykenevät arvioimaan kustannukset ja muut keskeiset seikat etukäteen tarkasti.

Helsingissä 3.11.2025

Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry:n toimitusjohtaja Soile Koriseva

Lisätietoja: Soile Koriseva, 0445097590, soile.koriseva@eolry.fi